

Opatření pro lepší ovzduší

Zastupitelstvo města Vsetína, 6.3.2017

**KOALICE
PRO OTEVŘENÝ VSETÍN**

Proč je znečištění vzduchu nebezpečné

- I krátkodobé vystavení smogu poškozuje dýchací cesty, snižuje odolnost proti infekcím dýchacích cest a zhoršuje chronické potíže alergiků, především astmatiků.
- Dlouhodobé působení zvyšuje riziko chronických zánětů dýchacích cest, nádorových onemocnění, nemocí srdce a cév a zkracuje průměrnou délku života.
- Na nemoci způsobené špinavým ovzduším umírá v ČR předčasně 8 - 12 tisíc lidí za rok.

Proč je znečištění vzduchu nebezpečné 2

- Světová zdravotnická organizace uvádí, že vystavení ročnímu průměrnému znečištění polévatým prachem nad 20 mikrogramů vede s 95% pravděpodobností k poškození zdraví.
- Větší částičky prachu poškozují plíce, menší se dostávají i do srdce a cév
- Vsetín má dlouhodobé průměry 24-26 mikrogramů a od roku 2007 se nijak nesnižují.

Co je to smogová situace

- Denní limit pro polévatý prach je 50 mikrogramů. Za rok je možné dle zákona tento limit překročit jen ve 35 dnech.
- Smogová situace se vyhlašuje až při překročení 100 mikrogramů, tedy dvojnásobek denního limitu.
- Smogová regulace, tedy vyšší stupeň smogové situace, se vyhlašuje až při 150 mikrogramech, tedy trojnásobku limitu.

Kdo a kdy ji vyhlašuje?

- Smogovou situaci vyhlašuje ČHMÚ podle pravidel uvedených v zákoně.
- Relevantní pro Vsetín jsou automatické měřicí stanice VM, UH, ZL a KM. Na Vsetíně není automatická stanice, ale tzv. pozad'ová stanice, která se následně vyhodnocuje ručně v laboratoři.
- Přepočty a následná kontrolní měření ukazují, že vyhlášení smogové situace na základě měření na jiných místech kraje je naprosto relevantní i pro Vsetín.

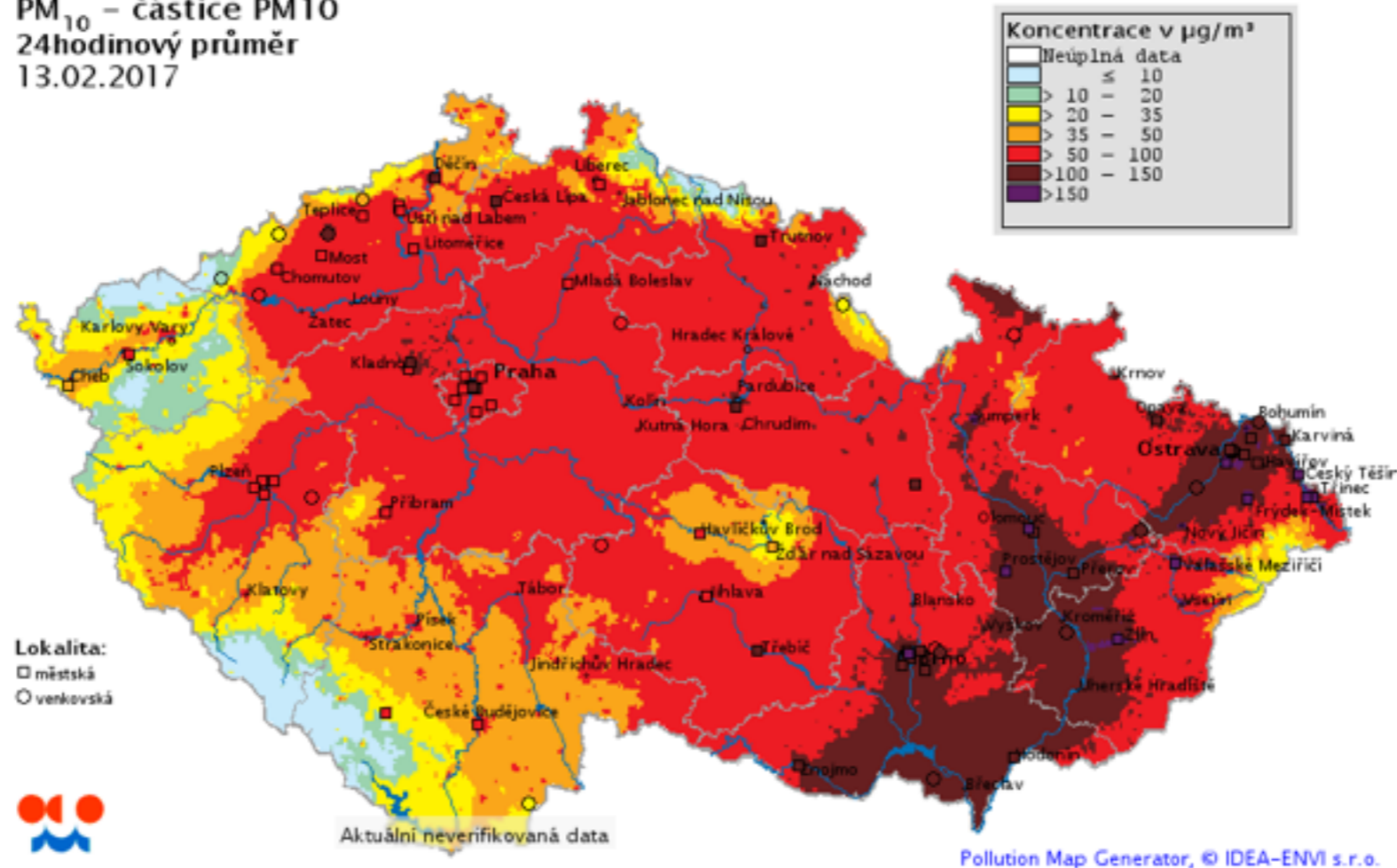
Překročení limitů prachu

Počet dnů, ve kterých byl překročen denní limit pro PM10

místo	prosinec 2016	leden + únor 2017
Vsetín	10	30
Zlín	13	34
Uherské Hradiště	12	39
Valašské Meziříčí	9	38
Těšnovice (KM)	6	26

Nejhorší den: 13.2.2017

PM₁₀ – částice PM10
24hodinový průměr
13.02.2017

**Na Vsetíně naměřen denní průměr 156µg,
v kraji vyhlášena smogová regulace**

Informování občanů je nedostatečné

- *“Stav ovzduší na Vsetínsku se nerovná stavu ovzduší na Vsetíně a občanům nechceme zkreslovat skutečnost, protože na Vsetíně máme opravdu slunečné počasí a kdo se podívá z okna, tak se mnou musí souhlasit.”* - Adéla Kousalová, tisková mluvčí města po České televizi 14.2.2017.
- V pátek 10.2. byla vyhlášena smogová situace, na webu města se informace objevila až za 5 dnů

Zdroje znečištění vzduchu

- Dálkový přenos znečištěného vzduchu odjinud
- Znečištění z lokálních topenišť a kotlů
- Znečištění z dopravy, především z diesellových motorů
- Sekundární znečištění: sekundární prašnost dopravy, stavby, úklid ulic, vypalování v lese...

Navržená opatření

1. Zpracování studie proveditelnosti a následné zavedení regulačního plánu a/nebo nízkoemisní zóny

Města mají možnost získat dotace na zpracování regulačních plánů a nízkoemisních zón. Je třeba, aby Vsetín vypracoval studii proveditelnosti, na základě jejich výstupů se vytvoří regulační plán a nebo nízkoemisní zóna.

Navržená opatření

2. Směrnice o informování občanů

Informování občanů musí být rychlé, pravidelné a kvalitní, proto je potřeba mít směrnici, která určí povinnosti jednotlivých lidí.

Zaměřit se musí také na informování škol, školek, zdravotnických zařízení nebo zařízení pro seniory, aby byly včas informovány nejzranitelnější skupiny obyvatel.

Navržená opatření

3. Varovný SMS systém

Podobně jako Přerov nebo Valašské Meziříčí je potřeba zřídit varovný SMS systém. Informovat může nejen o smogu, ale i dalších mimořádnostech nebo o jednání zastupitelstva. Náklady na roční provoz jsou cca 20 000 Kč.

Navržená opatření

4. Podpora výměny kotlů v domácnostech

Město musí mít jasný plán, jak pomoci občanům vyměnit kotle na uhlí. V případě chybějících zdrojů z “kotlíkových dotací” je potřeba hledat i jiné zdroje.

Město musí mít cíle, které chce v horizontu nejbližších let dosáhnout a musí vědět, kolik kotlů ještě zbývá vyměnit.

Navržená opatření

5. Zavedení MHD zdarma v případě smogu

Vypracovat kalkulaci, kolik by nás to stálo (nyní nás celoroční MHD stojí 15 milionů, denní provoz tedy cca 40 tisíc) a kolik je třeba z rozpočtu vyčlenit.

Následně v tomto směru upravit smlouvy s ČSAD Vsetín a nastavit pravidla tak, aby se MHD zdarma aktivovala automaticky při vyhlášení smogové situace a nemusela o tom pokaždé rozhodovat rada města.

MHD zdarma při smogu má město Přerov, MHD zdarma celý rok chystá zavádět Valašské Meziříčí.

A hlavně: jít příkladem

Město Vsetín by mělo jít příkladem, dát problému patřičnou důležitost a také vyzývat občany, aby respektovali doporučení ČHMÚ a zejména nevyjížděli autem, pokud to není nutné.

Lidé mají právo dýchat čistý vzduch.